

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з НР
_____ Л.М.Рославець
_____ 2018 р.

**Методичне забезпечення лекційних занять
з дисципліни ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ
для студентів спеціальностей:**

133 «Галузеве машинобудування»

161 «Хімічні технології та інженерія»

Уклав

Чубич Л.М

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової
комісії гуманітарних
та соціально-економічних
дисциплін

Протокол № _____ від _____ 2018р.

Голова циклової комісії _____ О.Г.Дрозд

2018 р.

Лекція №1

Тема: Вступ. Філософія та її ролб у суспільстві

Мета: показати взаємозв'язок між філософією і людиною, особливості історичного виникнення філософії; співвідношення філософії, науки, релігії та мистецтва; ознайомити студентів зі структурою курсу, літературою.

Методи: словесний

План

- 1 Зміст дисципліни.
- 2 Структура курсу, рекомендована література.
- 3 Специфіка філософського знання.
- 4 Філософія та її роль у суспільстві.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Аблєєв С.Р. Філософія в схемах і таблицях. - М., Вища школа, 2004.

Вислови філософів, схеми: «Сфери духовної діяльності, які виділилися із міфу», «Міфологічний світогляд і філософія», навчальний посібник.

Література:

- 1 Андрущенко В. Історія соціальної філософії.- К., Тандем, 2000.
- 2 Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. – К., 2003.
- 3 Бичко А. Історія філософії. Підручник. – Либідь, 2001.
- 4 Бойченко І.В. Філософія історії.- К., 2000.
- 5 Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії.- К., 1999.
- 6 Горлач М.І. Філософія: підручник.- Харків, 2000.
- 7 Горський В.С. Історія української філософії. Навч. посіб. – К., 2001.
- 8 Надольний І.Ф. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 9 Причепій Є.М. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 10 Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник.- Новий світ, 2003.
- 11 Тарасенко Н.Ф., Русин М.Ю. Історія філософії України: підручник. – К., 1994.
- 12 Федів Ю., Мозкова Н. Історія української філософії.- Україна, 2000.
- 13 Ярошовець В.І. Історія філософії. Підручник. – ПАРАПАН, 2002.

Лекція №2

Тема: Філософія Стародавнього світу.

Мета: охарактеризувати джерела, провідні ідеї та напрямки філософії Стародавньої Індії; канонічні джерела, провідні ідеї філософії Стародавнього Китаю; виявити особливості філософії Стародавнього Сходу.

Методи: словесний

План

- 1 Проблема «Схід - Захід» в сучасній філософії.
- 2 Філософія Стародавньої Індії.
- 3 Філософія Стародавнього Китаю.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Аблеєв С.Р. Філософія в схемах і таблицях. - М., Вища школа, 2004.

Вислови філософів, схема «Основні відмінності між східними та західними типами цивілізацій», презентації, філософський словник, навчальний посібник.

Література:

- 1 Андрущенко В. Історія соціальної філософії.- К., Тандем, 2000.
- 2 Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. – К., 2003.
- 3 Бичко А. Історія філософії. Підручник. – Либідь, 2001.
- 4 Бойченко І.В. Філософія історії.- К., 2000.
- 5 Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії.- К., 1999.
- 6 Горlach М.І. Філософія: Підручник.- Харків, 2000.
- 7 Горський В.С. Історія української філософії. Навч. посіб. – К., 2001.
- 8 Надольний І.Ф. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 9 Причепій Є.М. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 10 Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник.- Новий світ, 2003.
- 11 Чанишев А.Н. Курс лекцій зі стародавньої філософії. - М., 1981.

Лекція №3

Тема: Німецька класична філософія

Мета: ознайомити студентів із світоглядними засадами, на яких були створені великі філософські системи німецької класики; пояснити, чому німецьку класичну філософію виділяють у окремий період розвитку новоєвропейської філософії; виховувати студентів у дусі гуманізму.

Методи: словесний

План

- 1 Історичні умови формування класичної німецької філософії та її риси.
- 2 Філософські та соціально - етичні погляди І.Канта.
- 3 Післякантовський суб'єктивний ідеалізм Й.Фіхте.
- 4 Діалектика і натурфілософія Ф.Шеллінга.
- 5 Філософія історії І.Гердера.
- 6 Об'єктивний ідеалізм і діалектика Г.Гегеля.
- 7 Антропологічний матеріалізм Л.Фейєрбаха.
- 8 Виникнення та розвиток марксистської філософії.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:
Вислови філософів, презентації, навчальний посібник.

Література:

- 1 Андрущенко В. Історія соціальної філософії.- К., Тандем, 2000.
- 2 Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. – К.,2003.
- 3 Бичко А. Історія філософії. Підручник. – Либідь, 2001.
- 4 Бойченко І.В. Філософія історії.- К., 2000.
- 5 Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії.- К., 1999.
- 6 Горлач М.І. Філософія: підручник.- Харків, 2000.
- 7 Горський В.С. Історія української філософії. Навч. посіб. – К., 2001.
- 8 Надольний І.Ф. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 9 Причепій Є.М. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 10 Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник.- Новий світ, 2003.

Лекція №4

Тема: Світові релігії.

Мета: ознайомити студентів із поняттям релігії, її структурою та функціями; дати загальну характеристику релігій світу; виховувати повагу до людей інших віросповідань.

Методи: словесний

План

- 1 Релігія як предмет дослідження.
- 2 Загальна характеристика релігій світу.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:
Презентації, навчальний посібник.

Література:

- 1 Бублик С.А. Релігієзнавство: навчальний посібник. - К., 1998.
- 2 Єришев А.А. Релігієзнавство: навчальний підручник. - К., 1999.
- 3 Релігієзнавство: Навчальний посібник/За ред. В.І. Лубського. - К., 2004.
- 4 Релігієзнавство: Навчальний посібник/За ред. М.Ф. Рибачка. - К., 1999.
- 5 Чорний А.Н. Релігієзнавство. - Академія, 2003.

Лекція № 5

Тема: Людина і пізнання.

Мета: ознайомити студентів з видами пізнання, його рівнями та формами; визначити сутність істини; виховувати інтерес до пізнання себе та навколишнього середовища.

Методи: словесний

План:

- 1 Поняття пізнання.
- 2 Проблема істини в пізнанні.
- 3 Методи і форми наукового пізнання.
- 4 Істина і правда.
- 5 Логіка і методологія пізнання.
- 6 Проблема прогнозування майбутнього.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:
навчальний посібник, філософський словник, вислови філософів.

Література:

- 1 Андрущенко В., Губернський Л., Зуєв В. Проблема гуманізму в сучасній філософії.- К., 1994.
- 2 Андрущенко В., Михальченко М. Сучасна соціальна філософія.- К., 1996.
- 3 Антонович Д. Українська культура.- Мюнхен, 1988.
- 4 Духовне оновлення суспільства.- К., 1990.
- 5 Історія української культури .- Канада, 1964.
- 6 Культурне відродження в Україні.- К., 1991.
- 7 Скуратівський В.А. Етносоціальна культура як саморегульована система: Навч. посіб.- К.,1993.
- 8 Стан культурної сфери та культурної політики в Україні – К., 1995.
Українська культура і сучасність.К., 1994.

Лекція № 6

Тема: Роль географічного середовища у житті суспільства.

Мета: установити взаємозв'язок між людиною і природою, наслідки цієї взаємодії; розкрити зміст закону Мальтуса; охарактеризувати історичні типи відтворення населення; виховувати дбайливе ставлення до навколишнього середовища.

Методи: словесний

План:

- 1 Найважливіші характеристики складових географічної оболонки.
- 2 Антропосфера, біосфера, географічне середовище.
- 3 Екологія та екологічні проблеми в Україні.
- 4 Народонаселення – передумова та суб'єкт історичного процесу.
- 5 Історичні типи відтворення населення. Закон Мальтуса.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби навчання, ТЗН:

підручник, схеми із книги Мамонтова «Криза сучасної цивілізації»

Література:

- 1 Вернадский В.И. Несколько слов о ноосфере // русский космизм: Антология философской мысли.- М., 1993.- С.303-311.
- 2 Гаджиев К.С. Введение в геополитику.- М., 1998.
- 3 Злобін Ю.А. Основи екології.- К., 1998.
- 4 Костенко Н. Майбутнє дітей в сюжетах про Чорнобиль// Філософ. і соціол. думка – 1993.- № 4.- С.9-23.
- 5 Красаченко В.С. Людина і біосфера: основи екологічної антропології.- К., 1999.
- 6 Межжерін В.О. Учення про ноосферу: утопія чи наука// Вісник НАН України. – 1991.- № 11.
- 7 Чижевский Л.А. Колыбель жизни и пульсы Вселенной// Русский космизм: Антология философской мысли.- М., 1993.

Лекція №7

Тема: Діалектика та її альтернативи.

Мета: розкрити поняття діалектики, її альтернативи; пояснити закони діалектики; охарактеризувати категорії діалектики.

Методи: словесний

План

1 Поняття діалектики та її альтернативи.

2 Категорії діалектики.

3 Закони діалектики.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Навчальний посібник, філософський словник, презентації.

Література:

- 1 Андрущенко В. Історія соціальної філософії.- К., Тандем, 2000.
- 2 Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. – К.,2003.
- 3 Бичко А. Історія філософії. Підручник. – Либідь, 2001.
- 4 Бойченко І.В. Філософія історії.- К., 2000.
- 5 Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії.- К., 1999.
- 6 Горлач М.І. Філософія: підручник.- Харків, 2000.
- 7 Надольний І.Ф. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 8 Причепій Є.М. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 9 Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник.- Новий світ, 2003.
- 10 Ярошовець В.І. Історія філософії. Підручник. – ПАРАПАН, 2002.

Лекція №8

Тема: Морально-етичні норми спілкування

Мета: розкрити поняття культури, охарактеризувати моральні норми і принципи, визначити їх значення для досягнення високого рівня культури спілкування

Методи: словесний

План

1 Моральна культура як етична основа спілкування.

2 Моральні норми та принципи, їх значення для досягнення високого рівня культури спілкування.

Матеріально - технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Навчальний посібник, філософський словник, презентації.

Література:

- 1 Андрущенко В. Історія соціальної філософії.- К., Тандем, 2000.
- 2 Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. – К.,2003.
- 3 Бичко А. Історія філософії.Підручник. – Либідь, 2001.
- 4 Бойченко І.В.Філософія історії.- К., 2000.
- 5 Герасимчук А.А., Тимошенко З.І. Курс лекцій з філософії.- К., 1999.
- 6 Горлач М.І. Філософія: підручник.- Харків, 2000.
- 7 Надольний І.Ф. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 8 Причепій Є.М. Філософія: посібник.- К., 2003.
- 9 Петрушенко В.П. Основи філософських знань. Посібник.- Новий світ, 2003.
- 10 Ярошовець В.І. Історія філософії. Підручник. – ПАРАПАН, 2002.